

УДК 811.161.2*282.2(477.85/.87):821.161.2*06
<https://doi.org/10.24195/2616-5317-2024-38.8>

ГУЦУЛІЗМИ В ПРОЗІ ЛЮБИ-ПАРАСКЕВІЇ СТРИНАДЮК (НА МАТЕРІАЛІ КНИГИ «ДАЙ НОТУ “ЛЯ”. ГУЦУЛЬСЬКІ ЕТЮДИ»)

Юрій В. Грицевич

кандидат філологічних наук, доцент кафедри
української мови та лінгводидактики
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
Луцьк, Україна
email: grytsevych.yurii@vnu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2716-3235>
Web of Science ResearcherID: KGK-8961-2024

АНОТАЦІЯ

Актуальним у мовознавстві залишається питання взаємозв'язку мови художньої літератури з діалектним мовленням. Із-поміж 15 українських говорів письменники найчастіше використовують гуцульський, зокрема, задля реалізації номінативно-пізнавальної й експресивної функцій, індивідуалізації персонажів, правдивості замальовок (нобуту гуцулів, пейзажу, флори й фауни Карпат тощо) і достовірності етнографічних вставок, художнього часопростору. У статті проаналізовано гуцульські діалектні одиниці, вживані в говірці с. Замагора Верховинського району Івано-Франківської області й вербалізовані уродженкою цього населеного пункту (що важливо з погляду безпомилкового й органічного використання діалектизмів у художньому тексті) Любою-Параскевією Стринадюк у збірці прозових етюдів «Дай ноту “ля”». У ході дослідження виявлено регіональні лексичні елементи, використані в залучених для аналізу текстах; визначено семантику засвідчених діалектизмів і відповідно до цього здійснено класифікацію слів; з'ясовано, які групи діалектної лексики виявилися репрезентативними, а отже, стали етнокультурним тлом оповіді. Провідними в роботі стали традиційні для лексикологічних студій методи: суцільної вибірки (використано для формування корпусу гуцулізмів); описовий, завдяки якому здійснено структурування й лексико-семантичний аналіз зафіксованих номенів. Установлено, що аналізовані прозові мініатюри репрезентують такий тип літературно-діалектної

диглосії, коли гуцульські слова-локалізми властиві як авторській мові, так і мовленню персонажів, хоча діалогів у текстах небагато, що цілком закономірно з огляду на обрану письменницею стратегію ведення «Я»-нарративного типу оповіді, де авторка мимоволі сама стає героїнею міністорій (етюдів), про які розповідає.

***Ключові слова:** гуцульський говір, діалект, лексика, лексико-семантична група, номен, літературно-діалектна взаємодія, Люба-Параскевія Стринадюк.*

Так, на щастя, є, що я, як і Петро Шекерик-Доників чи Параска Плитка-Горицвіт, – з гуцульського світу. І що мені, як і їм, дуже є любо подеколи творити з того світу літературу. Але долі у кожного різні, досвід – також. І світ сприймається по-своєму. Вони писали про своє життя і своїм стилем, я спробувала також написати, і також від себе.

Люба-Параскевія Стринадюк

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. За твердженням В. В. Грещука, професора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, відомого дослідника художньо-літературної реалізації західноукраїнського діалектного мовлення, «для створення фундаментальної студії про діалектне слово в українській художній мові необхідні попередні дослідження використання місцевих слів і мовних зворотів у всіх текстах, в яких засвідчено вживання таких мовних одиниць» (Грещук, 2015: 27). Ґрунтовно проаналізувавши взаємозв'язок одного з архаїчних, найкolorитніших, чи не найдавніших за часом використання й найбільш засвідченим порівняно з іншими діалектами у художніх текстах – гуцульського – з мовою літературних творів, мовознавець запропонував науково виважену й підкріплену багатим фактажем класифікацію типів літературно-діалектної взаємодії, виділяючи, зокрема, такі потенційні можливості діалектного слова: «а) уведення в текст лише окремих гуцулізмів, зокрема, задля характеристики мови персонажів; б) включення в канву літературної мови стилізованого під говірку мовлення персонажів; в) взаємодія діалекту й літературного мовлення як диглосія на рівні західноукраїнського варіанта літературної мови;

г) за літературну мову править діалект» (цит. за: Кононенко, 2021: 117). Типовим зразком третього з вищеназваних типів вважаємо творчість уродженки Гуцульщини Люби-Параскевії Стринадюк.

Мета статті – проаналізувати гуцульські діалектні лексеми, заманіфестовані в текстах мініоповідок Люби-Параскевії Стринадюк «Дай ноту “ля”. Гуцульські етюди». Провідними в роботі стали такі **методи**: *суцільної вибірки*, використаний для формування корпусу гуцулізмів; *описовий*, завдяки якому здійснено структурування й лексико-семантичний аналіз номенів.

Останні дослідження, в яких започатковано розв’язання даної проблеми і на які спирається автор. Особливості вербалізації етнопростору Гуцульщини на різних мовних рівнях в авторській концепції талановитої молоді письменниці, глибоко залюбленої й закоріненої в рідну говірку села Замагора Верховинського району Івано-Франківської області, вже були об’єктом спеціальних розвідок Вас. і Вал. Грещуків (Грещук, Грещук, 2014), О. Семенюк (Семенюк, 2018).

Виклад основного матеріалу дослідження. В одному з інтерв’ю, привідкриваючи завісу творчої майстерні, письменниця зізнається: *«Писалося лише тоді, коли було бажання. Могла залишити незавершеною оповідь, коли зникла з-перед очей ота цілісна картина, й дописати, коли вона знову з’являлася. Бувало, планувала писати про одне, а могло написатися зовсім інше. Тобто я йшла за образами, за плином таких картинок перед очима, які дуже швидко змінювалися, деякі я й не могла вловити та передати через слова, бо вони дуже швидко зникали. А діалоги гуцульською мовою передавалися мені дуже легко. Не було так, аби я при їх передачі не усміхалася сама до себе, до тексту, що писала. То було найприємніше, бо йшло, правда, зсередини. Бо при цьому я пригадувала своїх рідних, як вони розмовляють. Потім могла перечитувати діалоги, щоби ще раз перевірити, чи десь орфографічно не зробила помилку при написанні гуцульських діалогів. Чи звучить той діалог на папері так, як в мене у вусі. І так, в основному, гуцульські діалоги в моїй книзі мають манеру спілкування моєї мами, як вона говорить і передає свої думки по-гуцульськи»* (Карпюк,

2014). Відповідаючи на ще одне запитання, кому зараз може бути цікавою література з елементами фольклору, етнографії, діалектними вкрапленнями, – тобто невід’ємними характеристиками ідіостилю письменниці, – вона наголошує: *«Може, у тому, що я написала, і є фольклор, етнографія. Але, якщо мої особисті спогади з малих років, враження, спостереження життя у багатодітній родині, стосунок між нами, моє прийняття й неприйняття світу, що був тоді довкола, є етнографією, то я всім бажаю народити, як моя мама, дев’ятеро дітей; і щоб серед них була одна добре-таки вразлива, як я, дитина, яка би з часом написала щось таке з власного, значною мірою внутрішнього світу, що небавом будуть називати фольклором, етнографією. Інша річ – діалект. Як би ти собі сприймав при читанні живі діалоги гуцулів, якби я їх передала чистою, незайманою українською мовою? Отут би вже й “зацвіла” та декорація, несправжність, які б довели тексти до ще тої сміховинності. Ото би вже їм був, як в нас дома кажуть, добрий вечір у полудне!»* (Карпюк, 2014).

Творчий доробок Люби-Параскевії Стринадюк (нар. 28.02.1989) налічує як чимало власних книг: *«У нас, гуцулів»* (2014), *«До данцу»* (2015), *«Вивчерики»* (2016), *«Як я ’му жити на полонині»* (2018), *«3-за гір’я. Щоденник любові»* (2019), *«Низулен: Історія одного роду. Помітки для пам’яті»* (2021), – так і численні переклади зарубіжних авторів. Об’єктом нашої уваги стали етюди-замальовки з гуцульського життя, вміщені в новій книзі *«Дай ноту «ля». Гуцульські етюди»* (2023), де нарація ведеться від першої особи. Найпоказовіше гуцульський діалект в аналізованих прозових мініатюрах виявився на рівні лексики, яка репрезентує номени різних частиномовних класів і семантичних груп.

Помітний арсенал лексичних одиниць становить група **побутовизмів**: **ліжник** *«кустарний килим»*, пор.: *«І баба Юзиха пристелює ліжником ліжку, ‘би мама з дитиною нагодувалися дорогою т’хаті»* (Стринадюк, 2023); **шпаргата** *«чавунна кухонна плита»*, пор.: *«Кип’ятить свіже молоко на шпаргаті, додає тогди д’нему гусянки пів літри»* (Стринадюк, 2023); **гусянка**, **гусянка** *«кисляк з пареного молока»*, пор.: *«Кип’ятить свіже молоко на шпаргаті, додає тогди д’нему гусянки пів літри,*

та й так си тогди видпарєє вурдочька кисленька» (Стринадюк, 2023), «Голубці, студенець, книші з маслом й бринзою, гуслинка, завиванник з маком, узвар, теплий, солодкий»; **маржина** «худоба», пор.: «Доїв корови, обгонив **маржину**, гледжів сир, робив вурду» (Стринадюк, 2023), «Але теє дівча, що пополудню жене, завертає **маржинку** (нащо гнати так рано сьогодні корови ид'хаті!), сміло йде, хоч боїться найбільше не впізнати знайому галявину, що виходить із лісу», «Ми вже вдома, прийшли, най **маржинка** тепер у травах ситних досчочу напасеться, бідашка»; **шалюнок** «тонкі дошки, якими оббивають стіни», пор.: «Залишаю поспіхом хату, як робила баба Юзиха, ховаючи ключ **за шалонком** на призьбі» (Стринадюк, 2023); **фанті** «одяг», пор.: «Змітуй з себе бігом усьо **фанті** мокрецьке» (Стринадюк, 2023); **катарвак** «пір'я глухаря, тетерука, яке гуцули використовують як прикрасу», пор.: «На Різдо рано зустрічали старших колядників — як ішли до церкви. <...> **В катарваках** на шапках-рогатівках» (Стринадюк, 2023); **бовтиці** «пучок кольорових ниток як прикраса», пор.: «Бачиш, гуцульське не дуже любить розплетеного, лиш аби в коси, у **бовтиці**» (Стринадюк, 2023); **тилінка** «сопілка без бокових отворів, дно якої прикривають пальці під час гри», пор.: «Грав їм на флюєрці пастушій, довбушенці, **на тилинці** вербовій» (Стринадюк, 2023); **тертиця** «дошка», пор.: «Займався столеркою, майстрував, різав **тертиці** на пилорамі» (Стринадюк, 2023); **афинник** «зарості чорниць», пор.: «І згадкою **про афинник** на Скуповій» (Стринадюк, 2023); **чічка** «квітка», пор.: «Бучьок 'ми си розвиває, черлена калина, шоби міні потривала **чічка-бідашина**» (Стринадюк, 2023); **гогідзник** «брусничник», пор.: «<...> жодного доступу **до гогідзнику** чи афиннику: куці полонинських ягід міцно притиснені найбільшою товщею ствердлої зими» (Стринадюк, 2023).

На позначення форм рельєфу використано лексеми **бердо** «прірва, урвище», пор.: «Диви, чіпка у руках, не випустила телі, що збесеблене летіло **в берда**, казав тато, глипаючи то на мене, то на роз'ярене теля» (Стринадюк, 2023), «Та, ой, я їх любив много та й усіх покинув, лиш до смерти ни покину одну бідашину, рвався голос його, виривався, котячись футко вниз **у берда** за маревом дівчини лісної, пишної, в личко біленької, примарної», пор. літ. **бердо** — деталь ткацького верстата, що нагадує

гребінь у рамці (Словник, 1970 (т. 1): 158); **плай** «стежка в горах», пор.: «Мандруєш **плайми**. Ніжно ступаєш кроком вєлетня. Ховаєшся за Чорногору. Лєлю, ти — сонєчко, лєлю...» (Стринадюк, 2023), «Лиш не співай, отої своєї, про що вона, співанка та, коли білі вівці **по плаю**» (Стринадюк, 2023), «Вертаючись поночі **плаєм** із вівцями д'стаї» (Стринадюк, 2023), «**По плаю, по плаю**, а я спала з музикантом, бигме си ни таю...» (Стринадюк, 2023).

Засвідчено апелятиви на позначення явищ метеорологічної сфери: **шарга** «негода», пор.: «В дощ студений чи **шаргу** нас він вівці свої, грав їм на флоєрці пастушій» (Стринадюк, 2023), «Від холоду забиває подих, здригається тіло, дивлюся ген в сторону Скупової й Угорського, однак через страшну **шаргу** зі шпарким вітром й хуртовиною нічого не видно, суцільна біла непроступна мла»; **плова** «злива, раптовий дощ», пор.: «Як налетить **плова**, поб'є всю городину, біб та й фасулі, що лиш сходити почали» (Стринадюк, 2023).

У мові повісті зрідка трапляються назви на позначення осіб за ознаками: а) свояцтва: **дєдя** «батько», пор.: «Ці коліднички, шо си зибрали, їх **дєдя** й мама чесно навчали, чесно навчали Бога взнавати, на Риздво рано колідувати» (Стринадюк, 2023); б) соціального й майнового стану: **газда** «господар», пор.: «Чекають **на газдів** своїх, чи не забули бува про свою худібку, що стовбичать отут на царинці коло роздбванців вечірніх» (Стринадюк, 2023), «Ой, цєму **газді** вивці, корови, бо ми вже йдемо, будьте здорові!»; **сарак** «бідолаха, сирота», пор.: «Такий був **сарак**, шо, їк брав її в свої руки, то на ній витак місяця живого ни було» (Стринадюк, 2023).

Невід'ємною частиною самобутності гуцулів, а відповідно, їх мовної картини світу, стало вівчарство, тому цілком законмірно авторка вплітає в мовну тканину текстів численні діалектизми на позначення реалій щоденного життя чабанів-полонинників, зокрема виготовлення різних видів сиру з овечого молока: **жєнтиця** «сироватка з овечого молока», пор.: «Дідо так і казав, я зробив сир, а витак у тій **жєнтиці**, шо си лишила післядь сиру, видварив вурду» (Стринадюк, 2023), «А вже йка **жєнтиця** лишєласи післядь варіння вурди, полонинникам була за пійло, шо поживне, шо добре»; **вурда** «сир гіршої

якості з вторинної переробки молока», пор.: «Дідо так і казав, я зробив сир, а витак у тій жентиці, що си лишила післядь сиру, видварив **вурду**» (Стринадюк, 2023), «Як ішов дідо Черленюк из Кринти ид'хаті, то все ніс будз сиру, полонинської **вурди**»; **гледжіти** «робити сир за допомогою глегу — натурального сичужного фермента, екстрагованого із чверті шлунка маленького теляти або ягняти, які годувалися лише молоком», пор.: «На полонині **гледжю**т сир переважно лиш зранку, а вечірній удій лишають, 'би ставала сметана до ранку, як ще хочуть мати сметану та й масло» (Стринадюк, 2023), «Тото збиране вечірішне молоко лучют' з ранішним, свіжим, шо лише издоїли, та й так **гледжю**т сир в чавуні, шо над **ватрув**»; **гледжіне** «процес виготовлення сиру за допомогою глегу», пор.: «Трохи си додавало до тої жентиці, шо у чавуні си післядь **гледжіня** сиру лишела, молока свіжого, та й так вурдили **вурду**»; **будз** «груда сиру», пор.: «Як ішов дідо Черленюк из Кринти ид'хаті, то все ніс будз сиру, полонинської **вурди**»; **ботей** «отара овець», пор.: «Ой, овечки-белечки, писаний **ботею**, хто вас буде випасати, їк я си оженю...» (Стринадюк, 2023); **струнка** «вузький прохід у кошарі, через який пропускають (по одній) віці для доїння», пор.: «Жени віці у струнку і не втікай більше від любові» (Стринадюк, 2023).

Чільне місце в повсякденні гуцулів-горян посідає вогонь (багаття), який номінують словом **ватра**, пор. у художньому контексті: «Сідай **біля ватри**. Зігрійся» (Стринадюк, 2023), «Тото збиране вечірішне молоко лучют' з ранішним, свіжим, шо лише издоїли, та й так **гледжю**т сир в чавуні, шо над **ватрув**» (Стринадюк, 2023).

Прикметникова лексика представлена номінаціями **збесеблений** «ошаленлий», пор.: «Диви, чіпка у руках, не випустила телі, шо **збесеблене** летіло в берда, казав тато, глипаючи то на мене, то на роз'ярене теля» (Стринадюк, 2023); **зелепужний** «недоспійлий (плід)», пор.: «Я тут бачу всі ті груші, пізні, тверді, **зелепужні**, поскладані в рундуки дерев'яні, щоби доходили там, до зими достигали» (Стринадюк, 2023); **хаблений** «огидний», пор.: «А мий милий, чорнобривий набик зачіваси, люде кажут, шо **хаблений**, а вин мені вдавси. Кажут' люде, шо **хаблений**, а вин мені буде, ніхто красу на столику кроїти не буде» (Стринадюк, 2023);

водавий «водянистий», пор.: «Сушиси там разом з лисичьками **водавими**, шо їс набрала» (Стринадюк, 2023).

Дієслівну лексику репрезентують діалектизми: **коцкати** «вдарити», пор.: «Лиш чуєш раз по раз: хтось **коцкотить** у вікно, Анно, пусти, ци чуєш, це ми, свої» (Стринадюк, 2023); **бовгарити** «пасти худобу на полонині», пор.: «Роками тудя **бовгарив** полонинами – на Старостаї, Кринті» (Стринадюк, 2023); **дзобалати** «гнуздати коня», пор.: «**Дзобалбї** коні – й в дорогу. Ци дгорі, ци вдолину – мусиш **дзобалати**» (Стринадюк, 2023); **банувати** «сумувати», пор.: «Та, ой, брате, товаришу, корти мене знати, та ци будут мої любке за мнов **банувати**» (Стринадюк, 2023); **фіфолити** «мести (про хуртовину)», пор.: «Як завіє з Чорногори, **зафіфолит**’ з-за Кринти, студінь обхопить горби й схили міцно» (Стринадюк, 2023).

Широку семантичну структуру має лексема **май**, що є репрезентантом таких значень: «**присл. трохи**», пор.: «Я спускаюсь **май** нижче із Кринти ид хаті» (Стринадюк, 2023); «**мабуть**», пор.: «Мама робить **май** трохи инакше за дедю свого Черленового» (Стринадюк, 2023); «**більше**», пор.: «Газети читали. Козацькі, стрілецькі пісні співали, **май** потиху. Аби не чули, гей, там на горі Січ иде...» (Стринадюк, 2023).

Частиномовний клас адвербіальних одиниць у тексті повісті маніфестують лексеми **небавом** «повільно», пор.: «**Небавом**, однак, зважуюся знову повернутися назад на заметену снігами полонину, птахом покружляти над нею» (Стринадюк, 2023); **ховско** «слизько», пор.: «Ни раз так **ховско**, їк идеш д’горі з відрами, шо **покай**» (Стринадюк, 2023); **фист** «дуже», пор.: «Бив її – але любив **фист**, покійничок» (Стринадюк, 2023); **футко** «швидко», пор.: «<...> рвався голос його, виривався, котячись **футко** вниз у берда за маревом дівчини лісної...» (Стринадюк, 2023).

У межах аналізованого тексту можна виділити ще такі діалектно марковані одиниці: **прото** «спол. тому що», пор.: «Вно [теля – Ю.Г.] **таке**, бо, **прото**, ціле літо дома ни було» (Стринадюк, 2023); **покай** «страхіття», пор.: «Ни раз так **ховско**, їк идеш д’горі з відрами, шо **покай**» (Стринадюк, 2023); **прецінь** «вст. сл. між іншим», пор.: «Або таки сам кислек виднареєш на легкому вогні, сам-один, та й меш мати, **прецінь**, вурду, м’єку и солодку» (Стринадюк, 2023); **пригисне** «гостинець»,

пор.: «Баба несе нам **пригисного** зраня – цілу хустку груш, жовтих, достиглих, зі скрині на призьбі» (Стринадюк, 2023); **данец** «танець», пор.: «**Вершики смерік погойдують по колу, їх вітер крутить у данци за сонцем <....> Погоді. Перепочинь в данци**» (Стринадюк, 2023).

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, в ході дослідження встановлено, що використання гуцульського говору як засобу текстотворення в ідіостилі Люби-Параскевії Стринадюк, як і в багатьох її попередників, зумовлене двома аспектами: 1) задля максимальної повноти й правдивості оповіді, етнографічної достовірності; 2) використаний авторкою інвентар лексем діалектного походження унікального етномовного континууму Гуцульщини актуалізує пізнавальну функцію щодо читачів-реципієнтів, адже оприявнюють культурологічну й етнографічну інформацію, тісно пов'язану з традиційним життям і побутом горян.

Як удалося з'ясувати, локальні елементи властиві як авторській мові, так і мовленню персонажів, хоча діалогів у текстах небагато, що пояснюємо «Я»-нарративним типом оповіді. **Перспективу** подальших досліджень пов'язуємо з поглибленим студіюванням текстів інших авторів, яких об'єднує спільна ідея регіональної варіативності мови прозових і поетичних творів й подальших художніх експериментів у даному напрямку.

ЛІТЕРАТУРА

Грещук В., Грещук В., Гуцульський діалект у повістях Люби-Параскевії Стринадюк «А кемуєш, ек то було» та «У нас, гуцулів». *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Мовознавство*. 2014. Вип. II (24). С. 93–102.

Грещук В., Грещук В. Діалектне слово в тексті та словнику. Івано-Франківськ, 2015. 372 с.

Карпюк В. Люба-Параскевія Стринадюк: Я розповіла. Письмово. Художньо. Як уміла. Як розповілося. URL: <http://surl.li/seuwy>. Дата звернення: 04.04.2024.

Кононенко В. І. Діалектна стихія в українських художніх текстах [Рецензія на: Гуцульська діалектна лексика та фраземіка в українській художній мові: Словник: У 2 т. Відповідальний редактор В. Грещук. Івано-Франківськ. Т. 1. 2019. Т. 2. 2020]. *Українська мова*. 2021. №1. С. 116–121.

Семенюк О. А. Гуцульський говір в оповіданні Люби-Параскевії Стринадюк «Вивчерики. Полонинська оповідка для дітей та їхніх батьків». *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2018. Т. 29 (68). № 3. С. 6–11.

Словник української мови : в 11 т. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 1–11.

Стринадюк Л.-П. Дай ноту «ля». Гуцульські етюди (*уривок*). URL: <http://surl.li/rssva>. Дата звернення: 31.03.2024.

HUTSULISMS IN THE PROSE OF LIUBA-PARASKEVIA STRYNADIUK (BASED ON THE MATERIALS OF THE BOOK «GIVE A NOTE “LA”. HUTSUL ETUDES»)

Yurii V. Hrytsevych

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department
of Ukrainian Language and Linguodidactics
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Lutsk, Ukraine

email: grytsevych.yurii@vnu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2716-3235>

Web of Science ResearcherID: KGK-8961-2024

SUMMARY

The issue of the relationship between the language of fiction and dialect speech is permanently relevant in linguistic studies. Among the 15 Ukrainian dialects, writers most often use Hutsul dialect units, mainly for the realization of nominative-cognitive and expressive function, individualization of characters, and truthfulness of sketches (in particular, those that describe the life of Hutsuls, landscape, flora, and fauna of the Carpathians, etc.), as it adds authenticity to ethnographic inserts and creates artistic time-space. The article analyzes the Hutsul dialect units characteristic for the speech of the residents of village Zamagora of the Verkhovyna district of Ivano-Frankivsk region and verbalized by Liuba-Paraskeviia Strynadiuk in her collection of prose works «Give a note “la”. Hutsul etudes». The author is a native of this region, which is essential from the point of view of the unerring and organic use of dialectics in the artistic text. In the course of the research, regional lexical elements used in the texts have been identified, selected, and involved in the analysis. The semantics of the attested dialecticisms is used as the basis for the classification of the dialect words accordingly. The study examines the groups of dialect vocabulary that are the most representative and, therefore, create an ethno-cultural

background of the story. The research is conducted using traditional lexicological research methods: general sampling (used to form the corpus of Hutsulisms) and descriptive method, which is used for structuring and lexical-semantic analysis of the recorded nomens. The analyzed text represents the type of literary-dialectal diglossia, when Hutsul words-localisms are used both in the author's language and the characters' speech, although there are few dialogues in the texts. This is natural considering the writer's chosen strategy of conducting the «I»-narrative type of story, where the writer unwittingly becomes the heroine of the mini-stories (etudes) she tells about.

Key words: Hutsul dialect, dialect vocabulary, lexical-semantic group, nomen, literary-dialectal interaction, Liuba-Paraskeviia Strynadiuk.

REFERENCES

- Greshchuk V., Greshchuk V. (2014). Hutsulskiyi dialekt u povistiakh Liuby-Paraskevii Strynadiuk «A kiemuiesh, yek to bulo» ta «U nas, hutsuliv» [The Hutsul dialect in Liuba-Paraskeviia Strynadyuk's novels «A kyemyuesh, ek to bulo» and «Here, at Hutsuls»]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Movoznavstvo*. [The Scientific Issues of Ternopil National Pedagogical University. Series: Linguistics], II (24), pp. 93–102 [in Ukrainian].
- Greshchuk V., Greshchuk V. (2015). Dialektne slovo v teksti ta slovnyku [Dialect word in text and dictionary]. Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
- Karpiuk V. (2014). Liuba-Paraskeviia Strynadiuk: Ya rozpovila. Pysmovo. Khudozhno. Yak umila. Yak rozpovilosia. [Liuba-Paraskeviia Strynadiuk: I told. In writing. Artistically. How able. As told]. URL: <http://surl.li/seyuw> [in Ukrainian].
- Kononenko V. I. (2021). Dialektna stykhiia v ukrainskykh khudozhnikh tekstakh. Retsenzii na: Hutsulska dialektna leksyka ta frazemika v ukrainskii khudozhnii movi: Slovnyk: U 2 t. Vidpovidalniy redaktor V. Greshchuk. Ivano-Frankivsk. T. 1. 2019. T. 2. 2020 [The dialect element in Ukrainian belles-lettres texts Review of: Vasyl' Greshchuk (ed.). (2019–2020). The Hutsul Dialect Vocabulary and Phrasemics in the Ukrainian Language. A Dictionary, 2 vols. Ivano-Frankivsk]. *Ukrainska mova [Ukrainian Language]*, 1. pp. 116–121 [in Ukrainian].
- Semeniuk O. A. (2018). Hutsulskiyi hovir v opovidanni Liuby-Paraskevii Strynadiuk «Vychieryky. Polonynska opovidka dlia ditei ta yikhnikh batkiv». [The Hutsul dialectal features in the Liuba-Paraskeviia Strynadiuk's story «Vychieryky. Story from Polonyna for Children and Their Parents»]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*. [Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University. Series: Philology. Social communications], 29 (68), №3. pp. 6–11 [in Ukrainian].
- Slovnyk ukrainskoi movy (1970–1980). [Dictionary of the Ukrainian Language]. T. I–XI Kyiv : Naukova dumka [in Ukrainian].
- Strynadiuk L.-P. (2023). Dai notu “lia”. Hutsulski etiudy. [Give a note “la”. Hutsul etudes]. URL: <http://surl.li/rssva>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 04.04.2024